

Vážené kolegyně, vážení kolegové!

Koronavirus COVIS-19 je v České republice. Náš stát má ve svých rezervách prakticky zanedbatelné množství respirátorů s kvalitou N95. Tedy doporučení MZ ČR používat respirátory je v současné době fakticky neproveditelné. Snažíme se respirátory získat při doplnění zásob a komunikujeme s Ministerstvem zdravotnictví neustále. Zubní lékaři jsou nejohroženější částí medicínské populace díky aerosolům, které produkují naše přístroje. Zároveň máme řadu kolegů v nebezpečném věku nad 50 let a mnozí mají řadu komorbidit. Řada z Vás nějaký ten respirátor má kvůli obecné ochraně před infekcemi, ale málokdo jich má na delší provoz. Doporučení v ČR jsou v češtině i s rozcestníkem na zahraniční zdroje na serveru SZU (<http://www.szu.cz/tema/prevence/2019ncov>), velmi detailní mají v USA na serveru (<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html>). Sledujte tyto zdroje, situace se může spolu s doporučeními změnit. Tady jsou naše rady:

1/ Klíčová je filtrace pacientů. Doporučujeme nechat pacienty vyplnit anamnestický dotazník, který přikládáme, nebo sami zaznamenat podobné cílené dotazy do dokumentace. Pacientů se lze ptát dopředu po telefonu nebo prostřednictvím recepčních či sester v čekárně. Pro prostou komunikaci s pacientem a výkon bez aerosolů by měla stačit běžná medicínská rouška. Pacienti s pozitivní epidemiologickou anamnézou u elektivních výkonů přebjdnávat. U akutních obtíží nemůžeme pacienta nechat bez vyšetření a eventuálně nezbytného ošetření. Pokud nemáme respirátor, provádíme jen ošetření bez aerosolů, typicky extrakci zubu. U suspektního pacienta (anamnesticky nebo dokonce klinicky) vždy informujeme hygienickou stanici. Klinicky suspektního pacienta izolujeme do pokynů hygienika.

2/ Ohledně dezinfekce dutiny ústní nejsou jasná data, ale virus je podle všeho citlivý na výplach koncentrovaným alkoholem, peroxidem vodíku a méně na chlorhexidin. Největší účinnost asi poskytuje kombinovaný roztok alkoholu (aspoň 40 %) a chlorhexidinu. Ponechat cca 1 minutu v dutině ústní a pak vyplivnout.

3/ Pokud máme respirátor s účinností aspoň N95 (95 %), nejedná se o absolutní ochranu, ale jde o nejlepší prostředek, ovšem spolu s rukavicemi, vždy brýlemi, popřípadě v kombinaci se štítem. Klíčové je nedotknout se kontaminovanou rukou očí nebo sliznice nosní. Pokud nemáme respirátor, použijeme aspoň roušku. Nemáme data, zda zdvojení má významný efekt, ale asi není chybou. Rouškou chráníme sebe, ale i pacienta, kdybychom už byli infikováni. Opatrně roušky odhazujeme do infekčního odpadu a dezinfikujeme ruce. Nejprve řádným omytím rukou a následně aplikací dezinfekčního roztoku na ruce.

4/ V ordinacích používat doporučené viricidní prostředky (viz doporučení SZU) mezi jednotlivými pacienty.

5/ Pokud se kdokoli z dentálního týmu „necítí dobře“, měl by zůstat doma a spojit se se svým praktickým lékařem po telefonu. Situaci nezhoršujeme tím, že bychom se vydávali do ohnisek nákazy, typicky Itálie. Snažíme se omezit cestování (zejména veřejnou dopravou) a zvážíme účast na akcích s mnoha účastníky a veřejnými toaletami (kino, divadlo, sportovní utkání).

6/ Máme mnoho kolegů v rizikovém věku nad 50 let, pokud mají ještě navíc významné zdravotní komplikace, stojí za zvážení, zda není čas si vzít nyní dovolenou a izolovat se doma nebo třeba v rekreačním objektu.

doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc.
prezident
Česká stomatologická komora
www.dent.cz